

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma 2016

Äidinkieli ja kirjallisuus vuosiluokat 1-9

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Äidinkieli ja kirjallisuus vuosiluokat 1-2

**Rauman normaalikoulun äidinkielen opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden äidinkielen opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Äidinkieli ja kirjallisuus: suomi äidinkielenä; vuosiluokat 1-2

1. LUOKKA 7vvt					SUOMI ÄIDINKIELENÄ				
Sisältöalueet	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, T3, T4		S2 Tekstien tulkitseminen T5, T6, T7, T8		S3 Tekstien tuottaminen T9, T10, T11		S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T12, T13, T14		
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L7		L1, L2, L4, L5		L1, L2, L4, L5, L7		L2, L3, L4, L7		
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ilmaisemaan itseään toiselle kehittää ilmaisukieltään rohkaistuu kertomaan ajatuksiaan pohtii omia yhteistyötaitojaan 		<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee lukemista laajentaa sana- ja käsitevarastoaan hakee tietoa ympäristöstä ja kuvista kiinnostuu lastenkirjallisuudesta 		<ul style="list-style-type: none"> kuvaa kokemuksia kirjoittamalla, puhumalla ja kuvin tuottaa pieniä tekstejä myös monimediaisissa ympäristöissä harjoittaa käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oikeinkirjoituksen perustaitoja 		<ul style="list-style-type: none"> kehittää kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta kuuntelee lastenkirjallisuutta ja valitsee itseään kiinnostavaa luettavaa tutustuu joihinkin lastenkulttuurin muotoihin 		
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> keskittyvä ja ymmärtävä kuuntelu omien ajatusten kielentäminen vastaaminen tilanteenmukainen puhe 		<ul style="list-style-type: none"> äänteet, kirjaimet, tavut, sanat ja pienet virkkeet sanojen ja sanontojen merkityksiä ympäristön ja kuvien havainnointia ja tulkintaa lukukokemusten jakaminen ja sisällöstä keskustelua 		<ul style="list-style-type: none"> pieniä viestejä ja havaintoja yksin ja yhdessä muiden kanssa kokemuksesta kertominen isot ja pienet tekstauskirjaimet, äänteen pituus, sanaväli ja tavutus oma sähköinen kirja 		<ul style="list-style-type: none"> sanojen ja sanontojen pohdintaa loruja helpon kirjan lukeminen oman koulun kirjaston käyttö esim. Rauman lastenkulttuuriviikot 		
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> osaa ilmaista asioita puhumalla seuraa muiden kerrontaa 		<ul style="list-style-type: none"> ymmärtää arkikielen käsitteitä osaa lukea lyhyitä lauseita ymmärtää kuulemaansa 		<ul style="list-style-type: none"> osaa kirjoittaa oikeat kirjainmuodot osaa kirjoittaa sanoja osaa kirjoittaa pieniä tekstejä 		<ul style="list-style-type: none"> ymmärtää lukemansa keskittyy kuuntelemaan 		
<ul style="list-style-type: none"> Selvitetään oppilaan lähtötaso lukemis- ja kirjoittamisasioissa. Käytetään esikoulusta saatua tietoa ja tehdään mittauksia koulun alkaessa. Arviointiin perustuvan palautteen kautta oppilaat saavat tietoa kielitaitonsa vahvuuksista sekä edistymisestään opiskelemansa kielen oppijana. 									

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaat saavat myös monipuolisesti palautetta siitä, miten he ymmärtävät ja käyttävät kieltä, ilmaisevat itseään, osallistuvat yhteiseen keskusteluun sekä tuottavat ja tulkitsevat tekstejä • Kannustetaan oppilasta taitojen harjoittelussa antamalla konkreettista palautetta siitä mitkä asiat alkavat sujua. • Annetaan oppilaalle pieniä itsearviointitehtäviä. • Välitetään kotiin tietoa oppilaan edistymisestä oppilaan koulussa tekemien tehtävien muodossa. • Keskustellaan oppilaan ja huoltajien kanssa edistymisestä. • Tuetaan lukemisen kotiharjoittelua toimimalla yhteistyössä vanhempien kanssa. • Seurataan oppilaan edistymistä ja kartoitetaan mahdollinen tuen tarve yhteistyössä erityisopettajan kanssa.
--	--

2. LUOKKA 7vvt					SUOMI ÄIDINKIELENÄ				
Sisältöalueet	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, T3, T4		S2 Tekstien tulkitseminen T5, T6, T7, T8		S3 Tekstien tuottaminen T9, T10, T11		S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T12, T13, T14		
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L7		L1, L2, L4, L5		L1, L2, L4, L5, L7		L2, L3, L4, L7		
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • harjoittelee ilmaisemaan itseään ryhmälle • kehittää kieltään ja mielikuvitustaan • rohkaistuu osallistumaan myös draamaharjoituksiin • ymmärtää ihmisten viestivän eri tavoin 	<ul style="list-style-type: none"> • harjoittelee ymmärtävää lukemista • tarkastelee tekstien merkityksiä ja rakenteita ohjatusti • hakee tietoa tekstistä ja kertoo siitä muille • jakaa myönteisiä lukukokemuksia 	<ul style="list-style-type: none"> • kertoo tarinoita ja mielipiteitä puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla • tuottaa kertovia ja kuvaavia tekstejä • harjoittelee tekstien suunnittelua ja oikeinkirjoituksen perusasioita myös näppäimillä 	<ul style="list-style-type: none"> • tekee havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä • innostuu lukemaan lastenkirjallisuutta ja harjoittelee kirjaston käyttöä • arvostaa omaa kieltä ja kulttuuria ja osallistuu kulttuurin tuottamiseen 					
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> • oman merkityksellisen asian kertominen ryhmässä • keskustelu ryhmässä • kysymysten esittäminen • oman mielipiteen esittäminen ja perusteleminen • pieniä draamaharjoituksia 	<ul style="list-style-type: none"> • sanavalintojen merkityksiä • lopetusmerkit, otsikko, teksti ja kuva • kerronnan peruskäsitteitä: päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika sekä juoni • erilaiset tavat ilmaista aikaa 	<ul style="list-style-type: none"> • ajan ja paikan ilmaisutapoja • virke ja sen lopetusmerkit • iso alkukirjain virkkeen alussa • tutut erisnimet • äng-äänne • kaksoiskonsonantit 	<ul style="list-style-type: none"> • tilanteen mukainen puhe, kohteliaisuus • erilaisia ilmaisutapoja • runot ja sanaleikit esim. arvoituksia • oman taitotason mukaisen kirjan lukeminen 					

	<ul style="list-style-type: none"> lastenkirjallisuutta käyttäen tarkka ja päättelevä kuuntelu 	<ul style="list-style-type: none"> lukemastaan kertominen 	<ul style="list-style-type: none"> oma animaatio 	<ul style="list-style-type: none"> tutustumista kaupunginkirjastoon juhlaesitys koulussa
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu keskusteluun toimii ohjeiden mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> kertoo lukemastaan löytää ja ymmärtää tekstistä asioita 	<ul style="list-style-type: none"> osaa kirjoittaa sanoja lähes virheettömästi osaa kirjoittaa lauseita 	<ul style="list-style-type: none"> lukee itselleen mieluisia kirjoja osaa toimia arjen puhetilanteissa
	<ul style="list-style-type: none"> Kartoitetaan koulun alkaessa oppilaan taitotaso. Tuetaan oppilasta innostumaan omien taitojen kehittämisestä myös kotona harjoitellen. Arviointiin perustuvan palautteen kautta oppilaat saavat tietoa kielitaitonsa vahvuuksista sekä edistymisestään opiskelemansa kielen oppijana. Oppilaat saavat myös monipuolisesti palautetta siitä, miten he ymmärtävät ja käyttävät kieltä, ilmaisevat itseään, osallistuvat yhteiseen keskusteluun sekä tuottavat ja tulkitsevat tekstejä Oppilas arvioi itse omaa kirjoitus- ja lukutaitoaan säännöllisesti kouluvuoden aikana. Oppilas antaa vertaispalautetta toisille heidän suorituksistaan. Välitetään kotiin tietoa oppilaan edistymisestä oppilaan koulussa tekemien tehtävien muodossa. Keskustellaan oppilaan ja huoltajien kanssa edistymisestä. Tuetaan lukemisen kotiharjoittelua toimimalla yhteistyössä vanhempien kanssa. Seurataan oppilaan edistymistä ja kartoitetaan mahdollinen tuen tarve yhteistyössä erityisopettajan kanssa. 			

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Äidinkieli ja kirjallisuus vuosiluokat 3-6

**Rauman normaalikoulun äidinkielen opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden äidinkielen opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Äidinkieli ja kirjallisuus: suomi äidinkielenä; vuosiluokat 3-6

3. LUOKKA 5vvt				
SUOMI ÄIDINKIELENÄ				
"tarinoidaan"				
Sisältöalueet	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, T3, T4	S2 Tekstien tulkitseminen T5, T6, T7, T8	S3 Tekstien tuottaminen T9, T10, T11, T12	S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T13, T14, T15
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L4, L7	L1, L2, L4, L5	L1, L2, L4, L5, L6, L7	L2, L3, L4, L5, L6, L7
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> pyrkii esittämään asiansa tilanteeseen sopivalla tavalla myös eri viestintäympäristöissä harjoittelee ilmaisemaan mielipiteensä harjoittelee arjen tilanteiden selvittämistä puhumalla harjoittelee päättelevää kuuntelua osallistuu ilmaisuharjoituksiin 	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee sujuvaa lukutaitoa ja arvioi sen kehittymistä löytää itselle sopivaa lukemista harjoittelee lukupäiväkirjan käyttöä tarkastelee tekstien merkityksiä ja rakenteita yhdessä muiden kanssa harjoittelee tiedon löytämistä annetusta tekstistä harjoittelee fiktion ja faktan erottamista 	<ul style="list-style-type: none"> kirjoittaa ymmärrettävästi käsin sekä näppäimin kirjoittaa päälauseita oikein harjoittelee juonellisten kertomusten rakennetta harjoittelee oman tekstin suunnittelua harjoittelee kannustavan palautteen saamista ja antamista arvioi omien taitojen kehittymistä 	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ohjatusti vastuullista netin käyttöä tuottaa kertovan esityksen pienryhmässä jakaa lukukokemuksia muiden kanssa harjoittelee kirjaston käyttöä
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> kertomista, mielipiteen esittämistä oma puheääni ilmeikäs puhe ja tunteet ohjatut arjen vuorovaikutustilanteet draamaharjoituksia kirjallisuutta hyödyntäen 	<ul style="list-style-type: none"> kokonaiset juonelliset tarinat lyhyet asiategit säännölliset lukuhetket koulussa ja kotona sanaluokkiin tutustumista kertomuksen juonikaava pää- ja väliotsikko, kuvateksti ajatuskartta 	<ul style="list-style-type: none"> virke ja lopetusmerkit yhdyssanat vuorosanan merkitseminen otsikko kertomuksen prosessikirjoittaminen kertomuksen päähenkilöt, tapahtuma-aika ja -paikka lyhyt tietoteksti 	<ul style="list-style-type: none"> hakusana sanojen ja sanontojen pohdintaa runoja helpon kirjan lukeminen kulttuuritapahtumaan osallistuminen kirjavinkkausta luokan lukuhetket myös itse

			<ul style="list-style-type: none"> • vertaispalaute 	<ul style="list-style-type: none"> • lukien • kaupunginkirjaston käyttö
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> • pyrkii esittämään asiansa tilanteeseen sopivalla tavalla • osallistuu ilmaisharjoituksiin 	<ul style="list-style-type: none"> • löytää tekstistä tietoja • lukee sujuvasti 	<ul style="list-style-type: none"> • osaa kirjoittaa juonellisen tarinan • osaa oikeinkirjoituksen perusasioita 	<ul style="list-style-type: none"> • tuottaa kertovan esityksen ryhmässä • lukee kirjan
	<ul style="list-style-type: none"> • Painotetaan perustaitojen arviointia lukemisessa, kirjoittamisessa, vuorovaikutustaidoissa ja oppimaan oppimisessa. • Oppilas harjaantuu omien taitojen arviointiin pienten konkreettisten tehtävien avulla myös itse osallistuen niiden suunnitteluun. • Lukemisen arviointi ulotetaan myös itselle mielekkäiden kirjojen valitsemiseen ja lukemisesta nauttimiseen. • Avataan ja konkretisoidaan oppilaiden kanssa erilaisten taitojen kehittymiseen vaikuttavia asioita, jotta omien taitojen arviointi saadaan näkyväksi. • Luodaan pohjaa myös muiden tuotosten arvostamiselle hakemalla toisten työskentelystä ja töistä vahvuuksia. • Välitetään kotiin tietoa oppilaan edistymisestä oppilaan koulussa tekemien tehtävien ja kokeiden muodossa. • Keskustellaan oppilaan ja huoltajien kanssa edistymisestä. Seurataan oppilaan edistymistä ja kartoitetaan mahdollinen tuen tarve yhteistyössä erityisopettajan kanssa. 			

4. LUOKKA 5vvt

SUOMI ÄIDINKIELENÄ

"esitykset" "tiedon jäljillä"

Sisältöalueet	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, T3, T4	S2 Tekstien tulkitseminen T5, T6, T7, T8	S3 Tekstien tuottaminen T9, T10, T11, T12	S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T13, T14, T15
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L4, L7	L1, L2, L4, L5	L1, L2, L4, L5, L6, L7	L1, L2, L4, L5, L6, L7
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • esittää asiansa tilanteeseen sopivalla tavalla eri viestintäympäristöissä • harjoittelee ilmaisemaan mielipiteensä ja esittämään perusteluja • vahvistaa aktiivista ja päättelevää kuuntelua 	<ul style="list-style-type: none"> • innostuu lukemisesta ja lukee säännöllisesti • pitää lukupäiväkirjaa • harjoitellaan tiedon etsimistä eri viestintäympäristöissä • kehittää lukemisstrategioitaan • harjoittelee ohjatusti etsimään ja merkitsemään tekstin 	<ul style="list-style-type: none"> • tekstien tuottamista eri viestintäympäristöissä myös yhdessä muiden kanssa • esitysten tuottamista faktan ja fiktion pohjalta • suunnittelee omaa tekstiään • antaa vertaispalautetta • vastaa kysymyksiin 	<ul style="list-style-type: none"> • yhteisesti valitun kirjan lukeminen • jakaa lukukokemuksia pienryhmässä • suunnittelee ja toteuttaa pieniä esityksiä yhdessä muiden kanssa • kirjaston käyttö: aineiston haku ja varaus

	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu aktiivisesti ilmaisuharjoituksiin 	pääasiat	kirjoittamalla	
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> kohtelias ja asiallinen esitystapa mielipideteksti asiasisältöinen perustelu tarkentavien kysymysten esittäminen haastattelu 	<ul style="list-style-type: none"> sisällysluettelo aakkosjärjestys nettietiketti muistiinpanot käsitekartta 	<ul style="list-style-type: none"> esitelmä arvostelu luokkalehti virke: pää- ja sivulause verbin persoonamuodot sanaluokat kertoja 	<ul style="list-style-type: none"> lukupiiri kirjaesitelmä näytelmä
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> esittää perusteltuja mielipiteitä osaa esittää kysymyksiä 	<ul style="list-style-type: none"> löytää tekstin keskeisiä asioita osaa hakea tietoa 	<ul style="list-style-type: none"> osaa kirjoittaa ja tehdä asiatekstejä osaa kielen rakenteen perusasioita 	<ul style="list-style-type: none"> osaa käyttää kirjastoa osaa suunnitella ja toteuttaa esityksen yhdessä muiden kanssa lukee kirjoja
<ul style="list-style-type: none"> Painotetaan perustaitojen arvioinnin lukemisessa, kirjoittamisessa, vuorovaikutustaidoissa ja oppimaan oppimisessa lisäksi erityisesti tietotekstien tuottamista ja esittämistä eri välinein eri tarkoituksia varten. Oppilas harjaantuu omien taitojen arviointiin pienten konkreettisten tehtävien avulla myös itse osallistuen niiden suunnitteluun. Lukemisen arviointi ulotetaan myös itselle mielekkäiden kirjojen valitsemiseen ja lukemisesta nauttimiseen. Avataan ja konkretisoidaan oppilaiden kanssa erilaisten taitojen kehittymiseen vaikuttavia asioita, jotta omien taitojen arviointi saadaan näkyväksi. Luodaan pohjaa myös muiden tuotosten arvostamiselle hakemalla toisten työskentelystä ja töistä vahvuuksia. Välitetään kotiin tietoa oppilaan edistymisestä oppilaan koulussa tekemien tehtävien, kokeiden ja muiden tuotosten muodossa. Keskustellaan oppilaan ja huoltajien kanssa edistymisestä. Seurataan oppilaan edistymistä ja kartoitetaan mahdollinen tuen tarve yhteistyössä erityisopettajan kanssa. 				

5. LUOKKA 4vvt

SUOMI ÄIDINKIELENÄ

"havainnoiminen" "vaikuttaminen"

Sisältöalueet	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, T3, T4	S2 Tekstien tulkitseminen T5, T6, T7, T8	S3 Tekstien tuottaminen T9, T10, T11, T12	S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T13, T14, T15
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L4, L7	L1, L2, L4, L5	L1, L2, L4, L5, L6, L7	L1, L2, L4, L5, L6, L7
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee viestinnässään ottamaan huomioon viestintätilanteen ja välineen harjoittelee käyttämään puheenvuoron keskustelutilanteessa harjoittelee vertaamaan omia havaintoja toisten havaintoihin haluaa kehittää omia ilmaisu- ja vuorovaikutustaitojaan 	<ul style="list-style-type: none"> muistaa lukemansa tekee lyhyitä tiivistelmiä lukemastaan löytää ohjatusti erilaisten tekstityyppien ominaispiirteitä pohtii tietolähteiden luotettavuutta käyttää eri medioita tiedonhankinnassaan 	<ul style="list-style-type: none"> ilmaisee kokemuksiaan ja ajatuksiaan monimuotoisten tekstien avulla tuottaa myös yhdessä tekstejä eri tarkoituksiin (vaikuttaminen) harjoittelee kappalejakoja ja otsikointia harjoittelee toimimaan eettisesti verkossa harjoittelee lähteiden merkitsemistä 	<ul style="list-style-type: none"> tutkii ohjatusti puhekielen ja yleiskielen eroja tutustuu kielellisten valintojen vaikutuksiin harjoittelee kuvailemaan tekstien kielellisiä piirteitä laajentaa tietoisesti tekstivalikoimaansa
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> kertomista, mielipiteen esittämistä puhe-esitys 	<ul style="list-style-type: none"> kertovat, kuvaavat, ohjaavat ja kantaa ottavat tekstit erilaiset vaikuttamisen kanavat esim. yleisönosastokirjoitus, blogi jne. aihe ja teema 	<ul style="list-style-type: none"> verbin aikamuodot sijamuodot lähteiden merkintä kappalejako ja otsikointi 	<ul style="list-style-type: none"> eri maiden lasten- ja nuorten kirjallisuus yhtäläisyydet ja erot eri kulttuureissa (reaalimaailma) eettinen pohdinta (toisen elämään eläytyminen)
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> osaa käyttää eri viestintävälineitä asiallisesti 	<ul style="list-style-type: none"> osaa käyttää eri medioita tiedonhankinnassaan osaa tehdä muistiinpanoja 	<ul style="list-style-type: none"> tuottaa monimuotoisia tekstejä toimii verkossa eettisesti 	<ul style="list-style-type: none"> osaa pohtia sanojen ja ilmaisujen merkityksiä
<ul style="list-style-type: none"> Painotetaan perustaitojen arvioinnin lukemisessa, kirjoittamisessa, vuorovaikutustaidoissa ja oppimaan oppimisessa lisäksi erityisesti havaintojen tekemistä erilaisissa viestintätilanteissa ja niiden rakentamisessa eri välinein ja eri ympäristöissä. Oppilas harjaantuu omien taitojen arviointiin pienten konkreettisten tehtävien avulla myös itse osallistuen niiden suunnitteluun. Lukemisen arviointi ulotetaan myös itselle mielekkäiden kirjojen valitsemiseen ja lukemisesta nauttimiseen. 				

- Avataan ja konkretisoidaan oppilaiden kanssa erilaisten taitojen kehittymiseen vaikuttavia asioita, jotta omien taitojen arviointi saadaan näkyväksi.
- Luodaan pohjaa myös muiden tuotosten arvostamiselle hakemalla toisten työskentelystä ja töistä vahvuuksia.
- Välitetään kotiin tietoa oppilaan edistymisestä oppilaan koulussa tekemien tehtävien, kokeiden ja muiden tuotosten muodossa.
- Keskustellaan oppilaan ja huoltajien kanssa edistymisestä. Seurataan oppilaan edistymistä ja kartoitetaan mahdollinen tuen tarve yhteistyössä erityisopettajan kanssa

6. LUOKKA 4vvt				
SUOMI ÄIDINKIELENÄ				
"tulkitseminen" "oma tulkinta"				
Sisältöalueet	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, T3, T4	S2 Tekstien tulkitseminen T5, T6, T7, T8	S3 Tekstien tuottaminen T9, T10, T11, T12	S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T13, T14, T15
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L4, L7	L1, L2, L4, L5	L1, L2, L4, L5, L6, L7	L1, L2, L4, L5, L6, L7
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa viestinnässään huomioon viestintätilanteen ja –välineen • osaa antaa ja ottaa vastaan palautetta • osaa tehdä teksteissä käytetyistä keinoista viestin sisältöä ja viestintätilannetta koskevia päätelmiä • pystyy pitämään tutulle yleisölle pienimuotoisen esityksen 	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi tietolähteiden luotettavuutta • valitsee tilanteeseen sopivan median tiedonhankinnassaan • osaa jakaa kokemuksiaan myös monimediaisessa ympäristössä eettisesti oikein 	<ul style="list-style-type: none"> • vahvistaa myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana • kiinnittää huomiota sanavalintoihin ja sanajärjestykseen • käyttää ohjatusti eri teksteille tyypillistä kieltä • kirjoittaa ymmärrettävästi ja selkeästi käsin • osaa oikeinkirjoituksen perusrakenteet 	<ul style="list-style-type: none"> • pystyy tekemään havaintoja tekstien kielellisistä piirteistä • käyttää oppimiaan kielikäsitteitä • keskustelee ja jakaa kokemuksiaan luetuista teksteistä • havainnoi eri kielten ja kulttuurien välisiä yhtäläisyyksiä ja eroja
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> • kantaa ottava esitys eri viestintäympäristöissä myös draaman keinoin • oman toiminnan arviointia videon avulla • eri viestintävälineiden 	<ul style="list-style-type: none"> • itselle merkityksellisiä kuvaavia, kertovia, ohjaavia ja kantaa ottavia tekstejä • tekijänoikeudet ja yksityisyys verkossa • lähteiden vertailu ja kriittinen 	<ul style="list-style-type: none"> • lauseenjäsenet • sivulause ja pilkun käyttö • toisen tekstin käytön periaatteet 	<ul style="list-style-type: none"> • runon tulkinta • kirjaesitelmä • kulttuuritapahtumaan osallistuminen

	mahdollisuudet ja vastuu niiden käytössä	valinta		
Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> osaa tehdä ja ilmaista päätelmiä osaa antaa ja ottaa vastaan palautetta 	<ul style="list-style-type: none"> osaa vertailla ja arvioida eri lähteitä osaa valita viestiin sopivan median 	<ul style="list-style-type: none"> kirjoittaa ymmärrettävästi ja oikein sekä käsin että näppäimin osaa käyttää monipuolisia lauserakenteita ja sanavalintoja 	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa eri kirjallisuuslajien tuntomerkkejä osaa tuoda keskusteluihin omaa tulkintaa
	<ul style="list-style-type: none"> Painotetaan perustaitojen arvioinnin lukemisessa, kirjoittamisessa, vuorovaikutustaidoissa ja oppimaan oppimisessa lisäksi erityisesti viestintätilanteiden merkityksiä ja niihin valmistautumista eettisesti kestävin perustein. Arvioidaan oman viestin tuottamista ja esittämistä. Oppilas harjaantuu omien taitojen arviointiin pienten konkreettisten tehtävien avulla myös itse osallistuen niiden suunnitteluun. Lukemisen arviointi ulotetaan myös itselle mielekkäiden kirjojen valitsemiseen ja lukemisesta nauttimiseen. Avataan ja konkretisoidaan oppilaiden kanssa erilaisten taitojen kehittymiseen vaikuttavia asioita, jotta omien taitojen arviointi saadaan näkyväksi. Luodaan pohjaa myös muiden tuotosten arvostamiselle hakemalla toisten työskentelystä ja töistä vahvuuksia. Välitetään kotiin tietoa oppilaan edistymisestä oppilaan koulussa tekemien tehtävien, kokeiden ja muiden tuotosten muodossa. Keskustellaan oppilaan ja huoltajien kanssa edistymisestä. Seurataan oppilaan edistymistä ja kartoitetaan mahdollinen tuen tarve yhteistyössä erityisopettajan kanssa 			

[Arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 \(Opetushallituksen aineisto suoraan. Voimassa 1.8.2023 alkaen\)](#) (pdf-tiedosto)

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Äidinkieli ja kirjallisuus vuosiluokat 7-9

**Rauman normaalikoulun äidinkielen opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden äidinkielen opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Äidinkieli ja kirjallisuus: suomi äidinkielenä; vuosiluokat 7-9

SUOMEN KIELEN JA KIRJALLISUUDEN OPETUKSEN TAVOITTEET VUOSILUOKILLA 7-9

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Oppilas <ul style="list-style-type: none">• harjoittelee toimimaan tavoitteellisesti erilaisissa viestintäympäristöissä• tarkastelee eettisesti erilaisia viestintäympäristöjä• monipuolistaa ryhmäviestintätaitojaan• harjoittelee oman näkemyksensä perustelua ja kielellisen ilmaisun keinoja erilaisissa viestintätilanteissa• harjoittelee itseilmaisua erilaisissa viestintä- ja esiintymistilanteissa• kehittää myönteistä viestijäkuvaansa ja havainnoi omaa viestintäänsä• tunnistaa vahvuutensa ja kehitysalueensa erilaisissa , myös monimediaisissa viestintäympäristöissä
Tekstien tulkitseminen	Oppilas <ul style="list-style-type: none">• laajentaa strategisia ja metakognitiivisia taitojaan tekstien ymmärtämisessä, tulkinnessa ja analysoimisessa• tunnistaa omat lukemisen kehittämistarpeensa• tutustuu erilaisiin kaunokirjallisiin, asia- ja mediateksteihin• oppilas harjoittelee erittelevää ja kriittistä lukutaitoa sekä havainnoi ja tulkitsee tekstejä kirjallisuuden käsitteistöä käyttäen• tutustuu erilaisiin lähteisiin ja harjoittelee niiden käyttämistä tarkoituksenmukaisella tavalla• laajentaa tietämystään fiktiivisestä kerronnasta ja syventää ymmärrystään fiktion keinoista• harjoittelee oman kokemuksensa erittelyä ja välittämistä
Tekstien tuottaminen	Oppilas <ul style="list-style-type: none">• ilmaisee ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä• oppii tunnistamaan omia vahvuuksia ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana• kehittää itseään kirjoittamisprosessin avulla• oppii tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia sekä kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä• oppii valitsemaan kuhunkin tilanteeseen sopivan ilmaisutavan• kykenee tuottamaan tekstiä itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa• ottaa vastaan ja antaa palautetta sekä arvioi itseään tekstin tuottajana• vahvistaa kirjoitustaitoaan ja kehittää näppäintaitojaan• kykenee työskentelemään digitaalisissa alustoilla• syventää kirjallisen viestinnän hallintaa ja vahvistaa yleiskielen hallintaansa sekä tunnistaa kirjoitetun kielen konventioita• harjaantuu tiedon hallinnan ja käyttämisen taidoissa

	<ul style="list-style-type: none"> • syventää tietoaan ja harjaantuu lähteiden käytössä ja viittaustavoissa sekä ymmärtää eettisen toiminnan periaatteet tietoverkoissa
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • syventää kielitietoisuuttaan ja oppii tunnistamaan erilaisia kielen ilmiöitä • tunnistaa kielen erilaisia rakenteita, rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä • ymmärtää kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia • avartaa kirjallisuus- ja kulttuurinäkemystään tutustumalla kirjallisuuden historiaan ja nykykirjallisuuteen sekä pohtimalla kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä omassa elämässään • saa virikkeitä ja mahdollisuuksia luku- ja muiden kulttuurielämysten hankkimiseen ja jakamiseen • tutustuu Suomen kielelliseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen, suomen kielen historiaan ja piirteisiin sekä oppii tiedostamaan oman kielellisen ja kulttuurisen taustansa • luo identiteettiä aktiivisena kulttuuritarjonnan käyttäjänä ja tekijänä
Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteena on rakentaa yhteisöllinen ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä edistävä oppimisympäristö, joka tarjoaa runsaasti kielellisiä virikkeitä sekä mahdollisuuksia etsiä, käyttää ja tuottaa tietoa laajoistakin tekstikokonaisuuksista myös monimediaisissa ympäristöissä. • Äidinkielen oppimisympäristöön kuuluu myös koulun ulkopuolinen kulttuuri- ja mediatarjonta. • Työtavat valitaan niin, että luetun ymmärtämisen strategioiden hallinta vahvistuu ja tekstin tuottamisen prosessit sujuvoituvat. • Tekstejä tuotetaan yksin ja yhdessä myös viestintäteknologiaa hyödyntäen. • Opetusta eheytetään prosessi- ja projektityöskentelyn avulla ja valitaan työtavat niin, että oppiaineen sisältöalueet integroituvat luontevasti toisiinsa. • Draamaa integroidaan eri sisältöalueiden, erityisesti kirjallisuuden, ja muiden oppiaineiden opetukseen. • Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus integroituu luontevasti esimerkiksi vieraiden kielten, historian, yhteiskuntaopin, ja kuvataiteen opetukseen. • Jokaisen oppilaan viestijäkuvaa vahvistetaan vuorovaikutusharjoituksin.

7. LUOKKA 3vvt

SUOMI ÄIDINKIELENÄ

	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Tekstien tulkitseminen	Tekstien tuottaminen	Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L6, L7	L1, L2, L3, L4, L5, L6	L1, L2, L4, L5, L6, L7	L1, L2, L4, L6
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • kartuttaa vuorovaikutustaitojaan ja harjoittelee ryhmässä toimimista • harjoittelee etsimänsä tiedon esittämistä • tutustuu draaman ilmaisukeinoihin ja harjoittelee itseilmaisua • T4: tiedostaa roolinsa viestijänä ja havainnoi omaa viestintäänsä itsearvioinnin avulla 	<ul style="list-style-type: none"> • tutustuu erilaisiin kaunokirjallisiin, asia- ja mediateksteihin ja niiden erilaisiin lukutapoihin • harjoittelee kriittistä lähdetyöskentelyä • harjaantuu aktiiviseksi ja kriittiseksi lukijaksi ja kuulijaksi ja tiedon hakijaksi • tutustuu kaunokirjallisen kerronnan keinoihin • laajentaa tietämystään fiktiivisestä kerronnasta ja syventää ymmärrystään fiktion keinoista 	<ul style="list-style-type: none"> • ilmaisee ajatuksiaan tuottamalla monimuotoisia tekstejä, tunnistaa faktan ja fiktion erot • oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana • oppii tuottamaan kertovia ja kuvaavia tekstejä • kykenee tuottamaan tekstiä itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa • vahvistaa kirjoitustaitoaan ja kykenee muokkaamaan omaa tekstiään • harjaantuu tiedonhaussa ja prosessoi etsimäänsä tietoa • oppii kriittistä suhtautumista erilaisia tietolähteitä kohtaan 	<ul style="list-style-type: none"> • tulee tietoiseksi kielen synnyn historiasta • tunnistaa suomen kielen rakenteen piirteitä • tutustuu kirjallisuuden lajeihin ja lasten- ja nuortenkirjallisuuteen • muodostaa oman lukijaminäkuvan • tutustuu mediaan kulttuurintuottajana • tutustuu kulttuuritarjontaan esimerkiksi vierailujen muodossa
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> • tutustumis- ja ryhmäytymisharjoituksia • keskusteluharjoituksia ja niiden tarkastelua ryhmässä • esitelmä (itse- ja vertaisarviointi), selostus ja haastattelu • oman ilmaisun etsimistä draamaharjoitusten avulla 	<ul style="list-style-type: none"> • erilaisia tekstilajeja (esim. novelli, runo, näytelmä, sarjakuva, elämäkerta, uutinen, sähköposti, tilastot) • monilukutaitoa vaativien tekstikokonaisuuksien käsittelyä • tiedonhakuun tutustumista • kirjallisuuden käsitteistöä (esim. aihe, teema, henkilöt, kertoja, 	<ul style="list-style-type: none"> • tutustumista erilaisiin tekstin rakenteisiin ja niiden toteuttaminen omassa töissä (lause- ja virkerakenteet, kappalejako) • fiktiivisten tekstien käsittelyä (novelli, runo, sarjakuva) • käyttö- ja asiatekstien tuottamista (esim. sähköposti; 	<ul style="list-style-type: none"> • tutustutaan kielen syntyyn ja rakenteeseen (kielioppia: sanaluokat, verbioppi) • tekstilajeja: romaani, novelli, runo ja näytelmä • nuortenkirjallisuus, sadut ja sarjakuvat meillä ja muualla • kirjallisuuden käsitteistön haltuunottoa: aihe ja teema

		näkökulma)	opiskelutekstejä: käsitekartta, lista, tiivistelmä ja essee) <ul style="list-style-type: none"> • kielenhuoltoa 	<ul style="list-style-type: none"> • kielenhuoltoa • monilukutaidon harjoittelu monipuolinen harjoittelu: lukutaitokäsityksen monipuolistaminen (esim. kuvan lukeminen, kulttuurin käsite) • monipuolisten tiedonhakutaitojen harjoittelu • vuorovaikutusta ja tutustumista kulttuurin instituutioihin (esim. kirjasto)
--	--	------------	--	---

8. LUOKKA 3vvt SUOMI ÄIDINKIELENÄ				
	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Tekstien tulkitseminen	Tekstien tuottaminen	Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L6, L7	L1, L2, L3, L4, L5	L1, L2, L4, L5, L6, L7	L1, L2, L4, L6
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • syventää vuorovaikutustaitojaan niin yksilö- kuin ryhmäviestijänä • rohkaistuu ilmaisemaan omia mielipiteitään ja perustelemaan niitä • harjoittelee asioihin vaikuttamista erilaisissa viestintätilanteissa • tarkastelee eettisesti erilaisia viestintäympäristöjä (itse- ja vertaisarviointi) • kehittää itseilmaisuaan draamatilanteissa • kehittää myönteistä viestijäkuvaansa ja havainnoi 	<ul style="list-style-type: none"> • syventää kirjallisuuden- ja tekstilajien rakenteen ja sisällön tuntemusta ja mediatekstien tunnistamista • kehittää monipuolisesti taitoaan tulkita ja hyödyntää erilaisia tekstejä • kehittyy lukijana ja tulkitsee erilaisia kaunokirjallisuuden tekstejä • kehittää tiedonhankintataitojaan ja kasvaa kriittiseksi internetin käyttäjäksi 	<ul style="list-style-type: none"> • harjoittelee oman mielipiteen kirjoittamista ja muiden mielipiteeseen vastaamista • harjoittelee erilaisten sävyjen ja ilmaisutapojen käyttöä sekä käyttötilanteen huomioimista • reflektoi kirjoittamisminäänsä prosessin avulla • kykenee tuottamaan fiktiivisiä tekstejä eri lajityyppien konventioiden mukaan • tuottaa erilaisia mediatekstejä • syventää tiedonhaku ja -hallintataitojaan 	<ul style="list-style-type: none"> • syventää tietämystään verbi- ja lauseopista • ymmärtää kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia • tutustuu erilaisiin kirjallisuuden genreihin ja tunnistaa tyylipiirteitä teksteistä • ymmärtää kirjallisuuden ja median merkityksen oman maailmankuvan muodostuksessa • tutustuu paikalliseen kulttuuritarjontaan

	omaa viestintäänsä vertaisarvioinnin avulla			
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> • oman mielipiteen esittämistä ja perustelua sekä muiden mielipiteiden kuuntelua ja kommentointia • kertomisharjoituksia • keskustelu-, neuvottelu- ja vaikuttamisharjoituksia sekä niiden vertaisarviointia • draamalliset harjoitukset osana itseilmaisua ja eläytymistä 	<ul style="list-style-type: none"> • erityyppisten tekstien lukeminen ja niiden ominaispiirteiden ja tarkoituksen tunnistaminen (esim. lehtitekstit, sähköiset ja audiovisuaaliset mediatekstit) • kirjallisuuden käsitteistöä (mm. synonyymi, vertaus, metafora) • novelli- ja runoanalyysi, arvostelu ja lukupäiväkirjan pitäminen • verkkoetikettitaitojen syventämistä 	<ul style="list-style-type: none"> • tekstin rakenteita (esim. aloitus- ja lopetustavat sekä tekstin jäsentelytavat) • erilaisia mielipidekirjoituksia • luovaa kirjoittamista • mediatekstejä • kielenhuoltoa • ryhmässä kirjoittamista 	<ul style="list-style-type: none"> • kielioppia • kirjallisuuden genrejä • medialukutaitoa • kokonaisteoksen katsominen ja analysointi

9. LUOKKA 4vvt

SUOMI ÄIDINKIELENÄ

	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Tekstien tulkitseminen	Tekstien tuottaminen	Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L5, L6, L7	L1, L2, L3, L4, L5, L7	L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7	L1, L2, L3, L4, L6, L7
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • ilmaisee itseään erilaisissa viestintä- ja esiintymistilanteissa • huomioi puheen vaihtelun tilanteen mukaan • syventää vuorovaikutustaitojaan harkitseviksi ja pohtiviksi ryhmätilanteissa ja vankistaa aiemmin oppimiaan taitoja • kehittää myönteistä viestijäkuvaansa ja osaa toimia erilaisissa viestintätilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> • kykenee erittelemään ja tulkitsemaan erilaisia fakta- ja fiktiotekstejä • tunnistaa teksteistä niiden alueellisen ja sosiaalisen vaihtelun • oppii hahmottamaan suomalaisen kirjallisuuden vaiheet, kirjailijat ja teokset • syventää tuntemustaan kaunokirjallisista teksteistä ja 	<ul style="list-style-type: none"> • vahvistaa taitoaan esitellä ja perustella omaa mielipidettään • tekee pohdintoja ympäröivästä maailmasta ja kirjoittaa siitä • tuottaa vaativia asiatekstejä, joita tarvitsee myöhemmissä opinnoissaan ja työelämässään • tuntee kirjoittamisen prosessin ja kehittää itseään sen avulla • vahvistaa entisestään tieto- ja viestintäteknologian 	<ul style="list-style-type: none"> • syventää tietoisuuttaan kielen historiasta, suomen sukukielistä, suomen kielen rakenteesta ja eri rekistereistä • oppii tunnistamaan suomen kielen erityispiirteet • tutustuu kirjallisuuden historiaan ja nykykirjallisuuteen • rakentaa identiteettiään tutustumalla suomalaisen kulttuurin menneisyyteen ja

	<p>sekä antaa ja saa palautetta toiminnastaan viestimissä</p> <ul style="list-style-type: none"> tunnistaa vahvuutensa ja kehitysalueensa erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä 	<p>harjoittelee teosten tulkintaa</p> <ul style="list-style-type: none"> kehittää itseään lukijana ja oppii arvioimaan ja käyttämään erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa 	<p>käyttötaitojaan</p> <ul style="list-style-type: none"> monipuolistaa lähteiden käyttöään ja viittaustapojensa hallintaa vahvistaa tietämystään kirjoitetun kielen konventioista ymmärtää tekijänoikeuksien merkityksen 	<p>nykyisyyteen, sen monimuotoisuuteen sekä peilaamalla niitä omaan elämäänsä</p> <ul style="list-style-type: none"> ymmärtää, että kulttuuri näkyy kielen rakenteessa (sanasto ja nimistö) ja sisällössä tutustuu myös muiden maiden kulttuureihin kirjallisuuden avulla sekä vahvistaa kulttuurista lukutaitoaan tutustuu kulttuuritarjontaan myös koulun ulkopuolella
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> oman mielipiteen perusteleminen ja keskustelutaitojen terävöittäminen niin sosiaalisissa tilanteissa kuin verkkoympäristöissäkin erilaisia viestintätilanteita ja argumentaatioharjoituksia pienen teatteriesityksen rakentaminen ja esittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> tutustumista kielen eri rekistereihin eri vuosikymmeniltä peräisin olevien kaunokirjallisten tekstien lukeminen, erittely ja analysointi oman elämän reflektointi luetun pohjalta lähdekirjallisuuden ja nettitekstien hyödyntäminen omista teksteistä 	<ul style="list-style-type: none"> tekstin rakenne: näkökulma, kohderyhmä asiatekstejä, kuten essee, työhakemus, raportti, pohdiskeleva teksti, tutkielma kielenhuoltoa 	<ul style="list-style-type: none"> kielihistoriaa suomen kielen vaihtelun piirteitä suomen kielen erityispiirteitä kielioppia (lauseenvastikkeet) nimistöä kirjallisuuden tyylivirtauksia ja kirjallisuushistoriaa viestintäkulttuuriin ja teatteritaiteeseen tutustumista teatterikäynti ja/tai vierailu sanomalehtitaloon

Oppilaan oppimisen arviointi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 7–9

Vuosiluokilla 7-9 oppilaan oppimisen arviointi on monipuolista, ohjaavaa ja kannustavaa. Monipuolisen arvioinnin kautta oppilaalle syntyy käsitys, mitä hän jo osaa, ja millä osa-alueilla harjoitusta tarvitaan. Kannustava ja rakentava palaute tukee oppilaiden motivaation rakentumista ja kielellisten valmiuksien kehittymistä sekä auttaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa. Tällaista palautetta oppilas saa sekä itse- ja pariarviointin että opettajan tekemän sekä suullisen että kirjallisen arvioinnin kautta.

Oppilaille annetaan säännöllisesti tietoa oppimisen edistymisestä ja suoriutumisesta suhteessa tavoitteisiin. Arviointi nivotaan kiinteäksi osaksi oppimisprosessia. Oppimista tukevan ja erittelevän palautteen avulla oppilaita autetaan tulemaan tietoisiksi omista taidoistaan, tiedoistaan ja työskentelyprosesseistaan ja annetaan välineitä niiden kehittämiseen. Vuosiluokilla 7–9 opetuksen kaikki neljä tavoitealuetta ovat oppilaiden oppimisen arvioinnissa yhtä tärkeitä. Niiden arviointi perustuu monipuolisiin suullisiin ja kirjallisiin näyttöihin sekä opettajan havaintoihin erilaisissa kielenkäyttö- ja tekstianalyysitilanteissa. Oppilailla tulee olla mahdollisuus osoittaa osaamistaan

monipuolisesti. Itsearviointiin lisäksi harjoitellaan vertaisarviointia. Arviointitavat tukevat äidinkielen osaamisalueiden kehittymistä: oppilas harjoittelee näin myös vuorovaikutus- ja itsereflektointitaitoja, jotka kehittyvät vuosiluokalta toiselle.

Päätöarviointi

Päätöarviointi tehdään yhdeksännellä luokalla. Päätöarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut oppimäärän tavoitteet. Päätöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso asianomaisen oppimäärän valtakunnallisiin päätöarvioinnin kriteereihin. Osaaminen oppiaineessa kehittyy kumulatiivisesti. Päätöarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki valtakunnalliset päätöarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle vastaava tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa.

[Päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 \(Opetushallituksen aineisto suoraan. Voimassa 1.8.2021 alkaen\)](#) (pdf-tiedosto)

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Ilmaisutaito (valinnainen) vuosiluokat 8-9

**Rauman normaalikoulun äidinkielen opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden äidinkielen opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Ilmaisutaidon valinnaisaine vuosiluokilla 8-9

Ilmaisutaidon oppiaineen tavoitteena on oppilaan itseilmaisun ja -tuntemuksen kehittäminen, psyykkisen- ja sosiaalisen kasvun tukeminen, ryhmätyötaitojen harjoittelu sekä oppilaan oman luovuuden tunnistaminen ja sen kehittäminen Oppiaineeseen liittyy monipuolisesti viestintä- ja vuorovaikutustaidot, ja tavoitteena onkin sekä oman viestijäminäkuvan kasvattaminen että muiden verbaalisten ja nonverbaalisten viestien tulkinta.

Tavoitteena on tutustua draamaan sekä työtapana että taiteenlajina. Oppilas ymmärtää ympäröivän maailman tarinallisuutta ja kykenee muodostamaan syy-seuraus-yhteyksiä yllättävistäkin aihepareista. Oppiaineessa syvennyttään draaman prosessiin ja tutustutaan myös esittävän taiteen lajeihin ja kokonaisteoksiin.

8. LUOKKA 2vvt		ILMAISUTAITO		
	Draamaan orientoituminen	Improvisaatio ja itseilmaisun kehittäminen	Draamateos ja draaman teoria	Draamaprosessi
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none">ryhmätyötaitojen kehittäminenitseilmaisun parantaminenturvallisen ja luottamuksellisen ilmapiirin rakentaminen	<ul style="list-style-type: none">ehdotuksen hyväksyminenimprovisaatiovaltasuhteiden tunnistaminen ja käyttö omassa ilmaisussaoman esiintyjäminän muotoutuminen: itsetuntemuksen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">kokonaiseen draamateokseen tutustuminen ja teoksen erittelymonipuolisen lukutaidon kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">tutustutaan johonkin draaman osa-alueeseen syvällisemmin ja pureudutaan draamallisen prosessin luonteeseen
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none">draamasopimusryhmätyömisleikit ja -pelitpantomiimiharjoituksiaerilaisia aisti-, tunnetila-, keskittymis- ja rentoutumisharjoituksia	<ul style="list-style-type: none">heittäytyminen ja joo-periaatteen oppiminenstatusharjoituksettarinankerronnan ja dramaturgisen ajattelun kehittäminen erilaisten harjoitusten avulla	<ul style="list-style-type: none">teatterikäynti tai elokuvan katsominen ja erittely yhdessäpienoisnäytelmän tekeminen valmiin tai itse tuotetun tekstin pohjaltatekstilukutaidon ja medialukutaidon harjoitteluadraaman genrejen tarkasteluaesiintymistaitojen harjoittelua ja analyysiayleisön ja esiintyjän vuorovaikutuksen havainnointia	<ul style="list-style-type: none">työstetään valittua teemaa ryhmässäjonkin draaman osa-alueen työstäminen, esimerkiksi prosessidraama, naamioteatteri, oma elokuva

9. LUOKKA 2vvt

ILMAISUTAITO

	Draamaan orientoituminen	Improvisaatio ja itseilmaisun kehittäminen	Draamateos ja draaman teoria	Draamaprosessi
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> ryhmätyötaitojen syventäminen oman ilmaisutaidon kehittäminen heittäytyminen ja eläytyminen: itsensä haastaminen 	<ul style="list-style-type: none"> ehdotuksen hyväksyminen improvisaatio valtasuhteiden tunnistaminen ja käyttö omassa ilmaisussa oman esiintyjämien vahvistaminen ja uusien roolirepertuaarien kokeilu muiden ja omien rajojen tunnistaminen ja omien rajojen rikkominen puheilmaisun kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> tutustutaan erilaisiin teatterin toimintoihin kokonaiseen draamateokseen tutustuminen ja teoksen erittely ja analyysi genrejen tarkastelua monipuolisen lukutaidon taitojen syventäminen 	<ul style="list-style-type: none"> tutustutaan johonkin draaman osa-alueeseen syvällisemmin ja pureudutaan draamallisen prosessin luonteeseen uudesta näkökulmasta
Sisällöt	<ul style="list-style-type: none"> draamasopimus ryhmäytymisleikit ja –pelit pantomiimiharjoituksia erilaisia aisti-, tunnetila-, keskittymis- ja rentoutumisharjoituksia 	<ul style="list-style-type: none"> heittäytymistaitojen monipuolistaminen statusharjoitukset tarinankerronnan ja dramaturgisen ajattelun syventäminen puhetaidot 	<ul style="list-style-type: none"> draaman teoriaa valitusta näkökulmasta (esim. historia, tyylilajit) teatterikäynti tai elokuvan katsominen ja monipuolinen erittely yhdessä pienoisnäytelmän tekeminen valmiin tai itse tuotetun tekstin pohjalta tekstilukutaidon ja medialukutaidon syventämistä esiintymistaitojen harjoittelua ja analyysia yleisön ja esiintyjän vuorovaikutuksen havainnointia ja erittelyä 	<ul style="list-style-type: none"> työstetään valittua teemaa ryhmässä - jonkin draaman osa-alueen työstäminen ja analyysi, esimerkiksi prosessidraama, naamioteatteri, oma elokuva

Oppilaan oppimisen arviointi ilmaisutaidossa vuosiluokilla 8–9

Oppilaan oppimisen arviointi on monipuolista, ohjaavaa ja kannustavaa. Monipuolisen arvioinnin kautta oppilaalle syntyy käsitys, mitä hän jo osaa, ja millä osa-alueilla harjoitusta tarvitaan. Kannustava ja rakentava palaute tukee oppilaiden motivaation rakentumista ja ilmaisullisten valmiuksien kehittymistä sekä auttaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa. Ilmaisutaito on oppiaineena luonteeltaan sellainen, että oppilas reflektoi työskentelyään jatkuvasti. Itsearviointiin lisäksi käytetään myös vertaisarviointia, ja opettaja antaa palautetta oppilaan edistymisestä.

Oppilaan työskentelyä havainnoidaan monipuolisesti kaikenlaisissa ilmaisu- ja esitystilanteissa. Itsearviointi on tärkeässä roolissa, ja oppilaan oma kokemus edistymisestään saa painoarvoa kokonaisarvioinnissa.

Arviointi suoritetaan kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Oppiaine arvostellaan numeerisesti arvosanoilla 4-10.

Päätösarviointi

Päätösarviointi tehdään yhdeksännellä luokalla. Päätösarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut oppimäärän tavoitteet. Päätösarvosana muodostetaan aiemman menestyksen perusteella painottaen 9. luokan edistymistä oppimäärässä. Osaaminen oppiaineessa kehittyy kumulatiivisesti.

[Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 \(Opetushallituksen aineisto suoraan. Voimassa 1.8.2021 alkaen\)](#) (pdf-tiedosto)

